

JESSICA ANDERSSON
ÅBO AKADEMI

HANDBOK ATT SKAPA GÖDA LÄRMILJÖER

**DENNA HANDBOK ÄR GJORD INOM RAMEN FÖR KURSEN
*POPULARSERING AV MAGISTERAVHANDLING VID FPV, ÅBO AKADEMI.***

JESSICA ANDERSSON, 2023

HANDBOKENS INNEHÅLL

01

Varför en handbok?

02

Lyssna på eleverna!

03

Förutsättningar för lärmiljön

04

Kom ihåg!

05

Kontakt

VARFÖR EN HANDBOK?

Denna handbok skall inspirera lärare och utbildningsansvariga att skapa goda lärmiljöer tillsammans med eleverna. I handboken presenteras tips på hur du som lärare kan inkludera dina elever till att skapa de bästa lärmiljöerna för just dina elever. Elevens lärande och välbefinnande skall alltid stå i fokus.

Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014 menar att läraren ska tillsammans med eleverna forma lärmiljöer tillgodosedda för eleverna. Elever spenderar flera timmar per dag i skolorna och lärmiljön. Lärmiljön blir således en viktig plats för lärande, välbefinnande och fostran.

Skolan utvecklas ständigt och därför behöver också lärmiljöerna utvecklas. Bli inspirerad och våga bryta det traditionella tankesättet kring lärmiljöer. Nu skapar vi goda och inspirerande lärmiljöer tillsammans med eleverna!

“Lärande sker i samspel med omgivningen - en interaktionell process - som förekommer i flera skilda miljöer, framför allt de som är betydelsefulla för individen.”
(Björklid, 2005, s. 27)

LYSSNA PÅ ELEVERNA!

Forskning visar att eleverna har en bred kunskap om lärmiljöer och hur de vill att lärmiljöerna skall se ut så att de stöder deras lärande och välbefinnande.

Ta reda på elevers åsikter genom

- diskussioner
- teckningar
- enkäter
- design workshops

I min avhandling *En god lärmiljö ur elevperspektiv* undersökte jag hur en god lärmiljö ser ut enligt elever i årskurs 5. Elevernas syn på den goda lärmiljön undersöktes genom elevers teckningar och med en webbenkät. I min studie framkom det att eleverna lär sig och mår bra i en social gemenskap där trygghet och acceptans lägger grunden. Vidare tycker eleverna om det traditionella klassrummet med både digitala och traditionella arbetssätt. Resultatet i avhandlingen kan inspirera och användas av lärare när de formar sina lärmiljöer för sina elever. Att eleverna får vara med och påverka sin skolgång resulterar i att eleverna känner mening med skolan och delaktighet i skolgemenskapen.

Printa ut följande blad och ta reda på i hurudan miljö dina elever arbetar bäst!

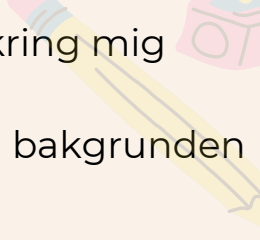
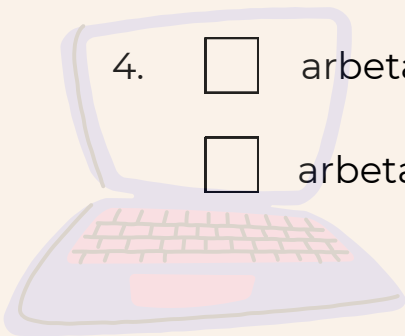

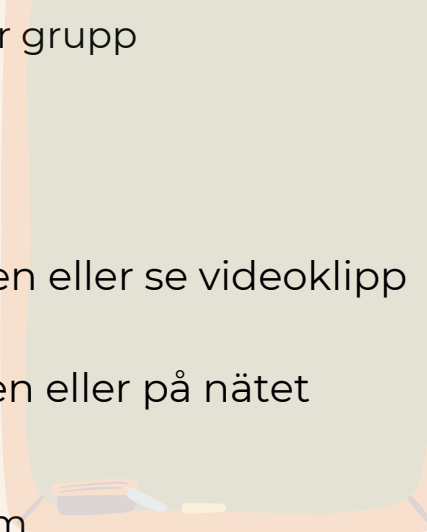
Hurdan miljö vill du lära dig och må bra i?

Namn: _____

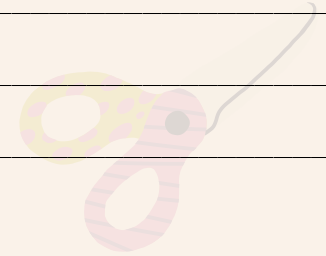
I min goda lärmiljö vill jag:

Kryssa för de svar som stämmer bäst in på dig.

1. att det skall vara tyst omkring mig
 ha musik eller annat ljud i bakgrunden
2. sitta på en stol vid ett bord
 sitta eller ligga i en soffa eller på golvet
3. arbeta tills jag är klar
 ta pauser då och då
4. arbeta och läsa i böcker
 arbeta och läsa på dator

5. arbeta i par eller grupp
 arbeta själv
6. lyssna på läraren eller se videoklipp
 läsa själv i boken eller på nätet
7. helst sitta ensam
 helst sitta i par
 helst sitta i grupp

Jag vill också att läraren ska veta att _____

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR LÄRMILJÖN

Vi måste också ta skolans resurser och lärmiljöns förutsättningar i beaktan. Här presenteras olika områden att fundera på vid skapandet av goda lärmiljöer.

VÄLBEFINNANDE I MILJÖN

- Kan eleverna känna sig trygga och accepterade? Kan det finnas något som hämmar trygghet och acceptans?
- Ger lärmiljön möjlighet till interaktion mellan kompisar och social gemenskap?
- Möjliggör lärmiljön för återhämtning under och mellan lektionerna?
- Hur är inomhusluften i miljön? Möjliggör lärmiljön för frisk luft?

LÄRANDE I MILJÖN

- Tillåter lärmiljön arbete både individuellt och par eller grupp?
- Hurdana arbetssätt används?
- Tillåter lärmiljön användning av digitala hjälpmedel och traditionella hjälpmedel?

LÄRMILJÖN

- Tillåter lärmiljön för en flexibel undervisning?
- Kan borden enkelt flyttas ihop och isär beroende på arbetssätt?
- Finns det andra rymliga platser i lärmiljön där eleverna kan arbeta med skoluppgifter eller leka vid, bortsett från de egna borden?
- Skapar lärmiljön och inredningen en trivsamt känsla?
- Möjliggör lärmiljön för arbetsro och en lagom ljudnivå?
- Möjliggör lärmiljön för en god belysning och naturlig belysning?

INKLUDERA ELEVERNA

01.

Det är ju för eleverna vi skapar goda och inspirerande lärmiljöer. Därför är det viktigt att lyssna på dem och höra deras åsikter. Att låta eleverna vara delaktiga i processen är nyttigt både för läraren och för eleverna själva. Delaktighet skapar mening och gemenskap.

UNDERSÖK FÖRUTSÄTTNINGARNA

02.

Hurdana förutsättningar har din lärmiljö för att skapa en god lärmiljö? Undersök och ta reda på hur du kan utveckla lärmiljön. Redan små förändringar i miljön kan ge stora resultat för elevernas lärande och välbefinnande.

FRÄMJA LÄRANDE OCH VÄLBEFINNANE

03.

Det viktigaste vid skapandet av lärmiljöer är att alltid ha främjandet av lärande och välbefinnande i åtanke. Alla elever har rätt till en trygg lärmiljö som stöder den individuella och gemensamma utvecklingen.

FORTSATT LÄSNING

Johansson, A., Skillström-Carlsson, A., Ring, C., Herdevall, J., & Serholt, L. (2007). Ett klassrum som lockar: Klassrumsmiljö utifrån lärstilar. Serholt.

Björklid, P. (2005). Lärande och fysisk miljö: En kunskapsöversikt om samspelet mellan lärande och fysisk miljö i förskola och skola. Myndigheten för skolutveckling.

Barrett, P., Zhang, Y., Davies, F., Barrett, L. (2015) Clever classrooms: Summary report of the HEAD project.
<http://usir.salford.ac.uk/35221/>

Valsö, M. & Malmgren, F. (2019). Fysisk lärmiljö: Optimera för trygghet, arbetsro och lärande (Upplaga 1:1.). Studentlitteratur AB.

FRÅGOR? HÖR AV DIG!

Jessica Andersson
jessica.andersson@abo.fi

Läs min avhandling *En god lärmiljö ur elevperspektiv*
på <https://www.doria.fi/handle/10024/92092>

